Uzasadnienie

W związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.) Dolina Piławy PLH320025 jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty został wyznaczony na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugiego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2008) 8039) (2009/93/WE). Obszar został zatwierdzony prawem krajowym, tj. rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 31 października 2023 r. (Dz. U. poz. 2381). Obszar zlokalizowany jest na terenie województwa zachodniopomorskiego, w powiecie szczecineckim, w gminie Borne Sulinowo oraz na terenie województwa wielkopolskiego, w powiecie złotowskim, w gminie Jastrowie.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru, przy czym pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli podjęcie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy – ocena FV) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadowalający – ocena U1 lub zły – ocena U2) właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzja o nadaniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r., poz. 99).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;

2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;

3) cele działań ochronnych;

4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:

a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk;

b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3;

c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;

5) wskazania do zmian w istniejących planach ogólnych gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025, kierowano się także, oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „*w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”* oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. wyznacza w obszarze Natura Dolina Piławy PLH320025 20 przedmiotów ochrony: 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion*, 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*), 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 1032 skójka gruboskorupowa *Unio crassus*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, 1081 pływak szerokobrzeżek *Dytiscus latissimus*, 1082 kreślinek nizinny *Graphoderus bilineatus*, 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, 1149 koza pospolita *Cobitis taenia*, 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1324 nocek duży *Myotis myotis*, 1337 bóbr europejski *Castor fiber* oraz 1355 wydra europejska *Lutra lutra*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

1) Opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 1026 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia

15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2024 r. poz. 342 z późn. zm.);

2) Ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie weryfikacji przesłanek określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Teren objęty planem zadań ochronnych to część obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025 znajdująca się poza gruntami zarządzanymi przez PGL LP, zajmująca powierzchnię 373,421 ha. Dla terenów będących w zarządzie PGL LP, został sporządzony Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Borne Sulinowo na lata 2022-2030, zawierający zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025, zatwierdzony przez Ministra Klimatu i Środowiska pismem znak: DLŁ-WGL.8100.47.2022.LP z dnia 06 grudnia 2022 r. Zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt. 3a ustawy o ochronie przyrody planu zadań ochronnych nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego zatwierdzono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

3) Ustalenia oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Dokonana ocena wykazała, iż występujące tutaj 18 spośród 20 wskazanych w ww. rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska, siedliska przyrodnicze oraz gatunki i ich siedliska, stanowiące przedmioty ochrony w obszarze, zinwentaryzowane w zasięgu niniejszego zarządzenia:

a) 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*), uzyskały ocenę złą U2;
b) 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, uzyskały ocenę właściwą FV;
c) 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, uzyskały ocenę właściwą FV;
d) 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*), uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
e) 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), uzyskały ocenę właściwą FV;
f) 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, uzyskały ocenę niezadowalającą U1;
g) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe), uzyskały ocenę właściwą FV;
h) 1032 skójka gruboskorupowa, uzyskała ocenę niezadowalającą U1;
i) 1037 trzepla zielona, uzyskała ocenę niezadowalającą U1;
j) 1042 zalotka większa, uzyskała ocenę niezadowalającą U1;
k) 1081 pływak szerokobrzeżek, uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
l) 1082 kreślinek nizinny, uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
m) 1096 minóg strumieniowy, uzyskał ocenę złą U2;
n) 1149 koza pospolita, uzyskała ocenę złą U2;
o) 1166 traszka grzebieniasta, uzyskała ocenę niezadowalającą U1;
p) 1324 nocek duży, uzyskał ocenę właściwą FV;
q) 1337 bóbr europejski, uzyskał ocenę niezadowalającą U1;
r) 1355 wydra europejska, uzyskała ocenę niezadowalającą U1.

4) Przeanalizowania istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągniecia właściwego stanu

zachowania przedmiotu ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących i/lub potencjalnych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony siedlisk przyrodniczych należy w szczególności zaliczyć:

a) A03.03 Zaniechanie, brak koszenia

   Brak użytkowania siedliska 7230 może prowadzić do ekspansji roślinności leśnej i zaroślowej.

b) I02 Problematyczne gatunki rodzime

   W obrębie płatu 2330 występują licznie gatunki ekspansywne, głównie mietlica pospolita *Agrostis capillaris*.

c) E05 Składowanie materiałów oraz E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych.

   Na części płatu 2330 bywa składowana biomasa w postaci sprasowanych bali słomy i siana, co prowadzi do zacienienia, ubicia gleby i zaburzenia naturalnego charakteru siedliska. Zaśmiecanie obszaru stanowi istotny problem, szczególnie ze względu na porzucanie odpadów stałych przez turystów oraz wędkarzy. Nagromadzenie śmieci nie tylko obniża walory estetyczne terenu, lecz także przyczynia się do zanieczyszczenia rzek i jezior. Odpady mogą trafiać bezpośrednio do wód lub być do nich spłukiwane podczas opadów, powodując degradację jakości środowiska wodnego oraz stwarzając zagrożenie dla organizmów wodnych i przybrzeżnych (zagrożenie dotyczy przede wszystkim minoga strumieniowego, kozy pospolitej, skójki gruboskorupowej i trzepli zielonej oraz siedliska 3260).

d) K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja oraz K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

   W obszarze objętym niniejszym PZO zagrożenia związane z procesami sukcesji dotyczą siedliska 2330 oraz siedliska zalotki większej. Murawy w obszarze są ubogie w gatunki typowe dla tego siedliska, a jednocześnie występuje na nich wiele roślin charakterystycznych dla muraw ciepłolubnych, wrzosowisk, a nawet łąk świeżych. Procesy eoliczne praktycznie nie zachodzą, ponieważ zostały zablokowane przez zaawansowaną sukcesję roślinną. Przejawia się to bardzo małym udziałem powierzchni z odsłoniętym piaskiem. Natomiast w przypadku zalotki większej stale postępujący, naturalny proces zarastania dawnego zbiornika wodnego płem mszarnym, prowadzący do zaniku jednego z płatów siedliska zalotki.

e) M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.

   Utrzymujący się deficyt opadów pogorsza stan wszystkich siedlisk występujących w obszarze, a w szczególności siedlisk zależnych od wód, poprzez intensyfikację niekorzystnych procesów, np. intensyfikację sukcesji. Okresy posuszne (dłuższe okresy z wysokimi temperaturami, a bez opadów), które następnie w pełni nie mogą być skompensowane w okresie jesienno-zimowym, zwłaszcza przy mało śnieżnych lub bezśnieżnych zimach, powodują obniżenia zwierciadła wody w podłożu. Z kolei obniżenie poziomu wody prowadzi do zaniku typowej roślinności charakterystycznej dla danego tupu siedliska, a następnie w wyniku sukcesji do zmiany jego charakteru. Skutki oddziaływania zagrożenia widoczne są szczególnie w obrębie siedliska 7230 oraz siedlisk ważek. Susza dotyka również samej rzeki Piławy, która jest siedliskiem ichtiofauny i skójki, jak również miejscem występowania siedliska 3260.

f) D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe oraz G05.11 Śmierć w wyniku kolizji.

   Fakt zwiększenia natężenia ruchu turystycznego lokalnymi drogami w obszarze, przecinającymi drogi migracji gatunków (bóbr, wydra, traszka grzebieniasta) powoduje ryzyko śmierci w wyniku kolizji z

pojazdami silnikowymi.

g) A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych, A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/, H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem, H01.04 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ze ścieków komunalnych oraz H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych.

   Dopływ zanieczyszczeń i biogenów w różnych źródeł (pola uprawne – nawozy i środki ochrony roślin, tereny zurbanizowane – nieszczelne szamba, spływy powierzchniowe z dróg) do rzeki Piławy pogarszają jakość wody i tym samym stan ochrony minoga strumieniowego, kozy pospolitej, skójki gruboskorupowej i trzepli zielonej oraz siedliska 3260.

h) J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie, J02.02 Usuwanie osadów (mułu...) J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych oraz J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie, J02.05.05 Niewielkie projekty hydrotechniczne, jazy oraz J02.04. Zalewanie – modyfikacje.

   Ingerencja w naturalne procesy kształtujące charakter cieków prowadzi do uruchamiania osadów i biogenów, co powoduje okresowe pogorszenie jakości wód oraz zaburza warunki niezbędne do rozmnażania i rozwoju gatunków wodnych. Zmiana naturalnych cech rzek, erozja oraz eliminacja elementów odpowiedzialnych za tworzenie siedlisk ograniczają możliwości bytowania organizmów. Dodatkowo istniejące na rzece Piławie piętrzenia o wysokości kilku metrów, tworzące rozległe zalewy, stanowią barierę migracyjną dla ryb i minogów, mogąc powodować wysoką śmiertelność i zakłócać naturalne procesy rzeczne, takie jak transport rumoszu, wahania poziomu wody, charakter przepływów, temperatura czy powstawanie mikrosiedlisk.

5) Sformułowania celów działań ochronnych do osiągniecia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji.
W odniesieniu do niektórych przedmiotów wystąpiło zróżnicowanie ocen dla poszczególnych płatów, dlatego też utrzymanie lub poprawa ocen wskaźników odnosi się do konkretnego % powierzchni danego siedliska. Cele działań ochronnych zostały sformułowane w oparciu o szczegółowe badania terenowe przeprowadzone na potrzeby sporządzenia dokumentacji do planu zadań ochronnych. Uwzględniają one istniejące uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz panujące ograniczenia wynikające z negatywnego oddziaływania zmian klimatycznych, przy zachowaniu jednak ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „przyrodniczo optymalnego", tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000 lub przynajmniej przywrócenia stanu niezadowalającego U1, bądź utrzymania tego stanu.

   Konieczność ustalenia szczegółowych celów ochrony wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

   1. *indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;*
   2. *kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;*
   3. *indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;*

4. *indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie* określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć;

pożądany stan musi być:

a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);

b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);

c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);

d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania" lub „odtworzenia" stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);

e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, konkretne miary wskaźników.

6) Ustalenia działań ochronnych zapewniających skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych.

Dla siedliska 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi *(Coryneophorus, Agrostis)* wskazano na bezzwłoczne uprzątnięcie z powierzchni siedliska zalegającej biomasy w postaci sprasowanych bali słomy i siana, odpowiadającej za zaburzenie naturalnego charakteru siedliska. Natomiast ze względu na brak metod skutecznej eliminacji gatunku ekspansywnego jakim jest mietlica pospolita *Agrostis capillaris* oraz w przypadku niezależnych od człowieka braku procesów eolicznych, nie zaplanowano działań ochrony czynnej. Dla siedliska 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, poza prowadzeniem zrównoważonej gospodarki rybacko-wędkarskiej, wskazano na wyznaczenie limitów zanęt, które wprowadzając do zbiornika wodnego materię organiczną, prowadzą do jego hipereutrofizacji. W odniesieniu do siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, wskazano na konieczność ekstensywnego użytkowania mające na celu przeciwdziałanie procesom sukcesji. Ze względu na występowanie szeregu przedmiotów ochrony w obrębie rzeki Piławy, należy dążyć do utrzymania jej możliwie naturalnego charakteru, obejmującego zróżnicowaną budowę koryta i brzegów oraz zachowanie – w miarę możliwości – naturalnych procesów, takich jak erozja brzegowa, osadzanie namułów, gromadzenie rumoszu drzewnego i rozwój roślinności wodnej. Ponadto w celu zapewnienia drożności tego korytarza ekologicznego wskazano na konieczność budowy przepławek na elektrowni wodnej (43 km) oraz na jazie (59 km). Wskazano również potrzebę montażu szlabanów, które uniemożliwią przejazd pojazdów silnikowych przez koryto Piławy, co pozwoli ograniczyć ryzyko dewastacji.

Działań nie zaplanowano dla siedlisk 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion, Pohlio Callunion, Calluno-Arctostaphylion*) oraz 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) ponieważ występują one na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe. Działań nie zaplanowano również dla siedlisk 3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *ScheuchzerioCaricetea nigrae*) oraz gatunków: 1037 Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia,* 1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis, 1081 Pływak szerokobrzeżek Dytiscus latissimus,* 1082 Kreślinek nizinny *Graphoderus bilineatus,* 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus*

cristatus, 1324 Nocek duży *Myotis myotis,* 1337 Bóbr europejski *Castor fiber,* 1355 Wydra europejska *Lutra lutra.*

W przypadku nocka dużego *Myotis myotis* zdecydowana większość schronień zimowych znajduje się na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe (ok. 38 obiektów – pozostałości bunkrów). Na obszarze Natura 2000, którego dotyczy niniejszy dokument, odnotowano jednak tylko jedno potencjalne miejsce hibernacji — bunkier znajdujący się wewnątrz elektrowni wodnej na rzece Piławie. Obiekt ten jest ogrodzony i monitorowany, co trwale uniemożliwia dostęp osób postronnych do tego siedliska. W związku z tym nie zachodzi potrzeba planowania dodatkowych działań ochronnych. W przypadku pozostałych przedmiotów ochrony, dla których stwierdzono ocenę niezadowalającą (U1), nie zaplanowano działań ochronnych, ponieważ ich obecny stan wynika przede wszystkim ze zmian klimatycznych. Są to procesy związane m.in. z długotrwałą suszą, na które człowiek nie ma realnego wpływu pozwalającego na ich odwrócenie.

7) Zaprojektowania działań dotyczących monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie wykonywany w oparciu o parametry i wskaźniki zawarte w metodyce Państwowego Monitoringu Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub innych metodykach przyrodniczych uznanych przez pełniącego nadzór nad obszarami Natura 2000 wraz z oceną skuteczności przeprowadzonych działań ochronnych. Realizacja działań monitoringowych umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody. Z uwagi na położenie wszystkich przedmiotów ochrony w części obszaru należącej do województwa zachodniopomorskiego, za monitoring jest odpowiedzialny Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

9) Dokonania szczegółowej analizy zapisów obowiązujących dokumentów planistycznych: Studium uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania przestrzennego Gminy Borne Sulinowo przyjętego Uchwałą Nr XXXII/332/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 9 lutego 2017 r. zmienione uchwałą nr LX/943/2023 z dnia 3 sierpnia 2023 r. oraz Studium uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Jastrowie przyjętego Uchwałą Nr 315/2021 Rady Miejskiej w Jastrowiu z dnia 27 kwietnia 2021 r. Po szczegółowej analizie ustalono, że ryzyko działań inwestycyjnych w rejonie obszaru jest stosunkowo niewielkie, w związku z tym nie wskazano konieczności wprowadzania zmian do ww. dokumentów.

10) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025. Brak takiej potrzeby wynika przede wszystkim z faktu przeprowadzenia szczegółowej inwentaryzacji terenowej, która dostarczyła prawdopodobnie pełnej wiedzy na temat rozmieszczenia i stanu ochrony przedmiotu ochrony w obszarze. Przeprowadzone prace terenowe pozwoliły zidentyfikować kluczowe zagrożenia dla przedmiotu ochrony a także ich źródła i zakres oddziaływania. Stąd uznano, iż sporządzanie planu ochrony nie jest uzasadnione.

Z powyższych powodów (pełne rozpoznanie rozmieszczenia przedmiotów ochrony), nie zaplanowano działań z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy.

W oparciu o dokumentację do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025 oraz PUL z zakresem PZO dla Nadleśnictwa Borne Sulinowo, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie opracował kompleksowy wniosek o zmianę Standardowego Formularza Danych (SDF), który dotyczył zmian w powierzchniach poszczególnych siedlisk przyrodniczych i ich ocen, ale również o usunięcie z listy przedmiotów ochrony dwóch siedlisk przyrodniczych: czterech siedlisk przyrodniczych: 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Charetea* spp.) oraz 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p. Ponadto wniesiono o dodanie

nowego przedmiotu ochrony: 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Wniosek w zakresie zmian na liście przedmiotów ochrony został zaakceptowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Powyższe zmiany zostały uwzględnione w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska w dniu 31 października 2023 r.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, umieszczanej w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 wyż. cyt. ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 21 listopada 2017 r. (znak WOPN-ON.6320.14.2017.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Dolina Piławy PLH320025, zawiadamiając o:

1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu planu zadań ochronnych i jego przedmiocie,

2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje:

1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,

2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,

3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,

4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000", było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych. Podczas I spotkania, które odbyło się w dniu 18 listopada 2021 r. zaprezentowano zgromadzonym wyniki prowadzonych badań dotyczące siedlisk i gatunków stwierdzonych w obszarze objętym PZO. Dokonano charakterystyki

poszczególnych siedlisk i gatunków obejmującej występowanie i stan ochrony. Przedstawiono również zidentyfikowane zagrożenia mające istotny wpływ na stwierdzone siedliska i gatunki. Zaprezentowano także ogólne cele ochrony. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842), mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo uczestników, zrezygnowała ze spotkań stacjonarnych z Zespołem Lokalnej Współpracy. Materiały z poszczególnych etapów sporządzania PZO zostały przekazane członkom ZLW drogą elektroniczną. Spotkanie II odbyło się zdalnie na platformie ZOOM w dniu 22 lutego 2022 r., podczas którego kolejno dla poszczególnych przedmiotów ochrony przedstawiono i omówiono propozycje ogólnych celów ochrony. W prezentacji ujęto również szczegółowe cele ochrony dla poszczególnych wskaźników mających wpływ na ogólną ocenę stanu ochrony siedlisk i gatunków, a następnie zapoznano uczestników spotkania ze szczegółami dotyczącymi proponowanych działań ochronnych.

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru o znaczeniu Wspólnotowym Dolina Piławy PLH320025 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

1) Urząd Gminy i Miasta Jastrowie;
2) Urząd Miejski w Bornem Sulinowie;
3) Starostwo Powiatowe w Szczecinku;
4) Towarzystwo Przyjaciół Piławy Pole Biwakowe Zalewy Nadarzyckie;
5) 21 Centralny Poligon Lotniczy;
6) Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Pile;
7) Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie;
8) Mała Elektrownia Wodna „Starowice”;
9) Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna;
10) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
11) Nadleśnictwo Borne Sulinowo;
12) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
13) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska Poznań, Delegatura w Pile;
14) Liga Ochrony Przyrody – Zarząd Okręgu w Koszalinie.

Przygotowany do konsultacji społecznych projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla niniejszego obszaru uzyskał pismem znak: DZP-WP.6320.15.2026.DK.3 z dnia 07 kwietnia 2026 r. akceptację Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, obwieszczeniem z dnia 17 kwietnia 2026 r. (znak: WNR.6320.22.2025.RCh) podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 17 kwietnia 2026 r., tj.:

1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,

2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,

3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,

4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu, tj. Gazeta Wyborcza, wydanie z dnia 17 kwietnia 2026 r.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku oraz Nadleśnictwo Borne Sulinowo – poinformowali o braku uwag do projektu zarządzenia. Natomiast dwa podmioty prywatne wniosły uwagi o treści:

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę / Treść uwagi / Odpowiedź na uwagę
Podmiot prywatny	
1.	**Treść uwagi:** W odpowiedzi na obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie znak WNR.6320.1.2026.RCh z dnia 17 kwietnia 2026, ws. projektu PZO dla PLH320025 wnoszę uwagę do projektu: Ustanowienie ochrony dla: 1042 Zalotka większa 1081 Pływak szerokobrzeżek 1082 Kreślinek nizinny 1166 Traszka grzebieniasta 1324 Nocek duży, których występowania w obszarze nie stwierdzono - nie spełnia wymogów §3 p.2b Rozporządzenia Ministra środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Rozporządzenie mówi, że zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony dotyczących występowania przedmiotów ochrony oraz opisu ich stanu, zagrożeń, wymogów i możliwości ochrony jest konieczne do sporządzenia projektu planów zadań ochronnych. Tymczasem w przedmiotowym projekcie podano, iż wymóg ten, płynący z przepisów prawa, jest „niemożliwy do określenia z uwagi na brak stwierdzeń osobników gatunku". Należy mieć na uwadze, iż obejmowanie ochroną gatunków i siedlisk, oraz zadania z tym związane, są dotowane ze środków Skarbu Państwa oraz z dotacji unijnych. Typowanie niestwierdzonych przedmiotów ochrony do zadań dotowanych ze Skarbu Państwa i budżetu Unii jest bezpodstawne i może być uznane za bezpodstawną próbę wyłudzenia tych środków. W związku z powyższym w/w przedmioty ochrony należy usunąć. Proszę umieścić i uwzględnić uwagę w konsultowanym akcie. **Odpowiedź na uwagę:** Uwagi nie uwzględniono. Obszary Natura 2000 mają na celu ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków oraz ich siedlisk. Na przedmiotowym obszarze występują siedliska spełniające wymagania ekologiczne gatunków wskazanych w uwadze, które zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 31 października 2023 r. (Dz. U. poz. 2381) stanowią przedmioty ochrony. Zgodnie z art. 28 ust. 10 oraz art. 32 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13), regionalny dyrektor ochrony środowiska jest zobowiązany do zapewnienia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, w tym do prowadzenia ich monitoringu. W związku z powyższym działania monitoringowe zostały uwzględnione w planie zadań ochronnych (PZO) dla przedmiotowego obszaru. Należy

	podkreślić, że brak stwierdzenia obecności gatunków w trakcie jednosezonowych badań terenowych nie jest równoznaczny z ich niewystępowaniem na danym obszarze, ze względu na zmienność sezonową oraz ograniczenia metodyczne prowadzonych obserwacji.
Podmiot prywatny	
2.	W programie ochronnym dla Doliny rzeki Pławy pominięty został aspekt zmian klimatu i związanymi z tym długimi okresami suszy. W okresie od wiosny do jesieni ilość przepływającej wody jest mniejsza niż określona w opracowaniach jako przepływ nienaruszalny (przepływ biologiczny) niezbędny do zachowania życia biologicznego. Sytuację pogarsza jeszcze fakt nielegalnego, niekontrolowanego odpływu wody z rzeki Piławy do zlewni rzeki Dobrzycy. Przepływ ten znajduje się na końcu Zalewów Nadarzyckich w pobliżu Małej Elektrowni Wodnej i powstał w wyniku zniszczenia grobli z zastawką. Przepływająca woda rozmywa groblę powodując coraz większy odpływ wody. Skutkiem tego jest drastyczny spadek poziomu wody w rzece Piławie poniżej Elektrowni Wodnej. W okresach letnich jest to szczególnie odczuwalne, gdyż głębokość wody w rzece spada poniżej 10 cm. Wnioskuję, aby w programie umieścić punkt o konieczności naprawy zdewastowanych urządzeń hydrotechnicznych (grobli ziemnej i zastawki) znajdujących się na końcu Zalewów Nadarzyckich, aby ograniczyć niekontrolowany odpływ wody do innej zlewni. Działanie to poprawi warunki bytowania organizmów wodnych i funkcjonowanie całego ekosystemu. **Odpowiedź na uwagę:** Uwagę uwzględniono cześciowo. Nie można zgodzić się z uwagą, że w analizie pominięto całkowicie aspekt zmian klimatu związanych z wydłużającymi się okresami suszy. Problematyka ta została uwzględniona w planie, a w szczególności w odniesieniu do wpływu suszy na siedliska przyrodnicze oraz siedliska gatunków. Wskazano, że zjawisko suszy oddziałuje na wszystkie typy siedlisk, przy czym szczególnie narażone są torfowiska zasadowe oraz siedliska ważek (trzepli zielonej i zalotki większej), co zostało opisane w załączniku nr 3 dotyczącym identyfikacji zagrożeń istniejących i potencjalnych. Jednakże uwzględniając uwagę w tym zakresie uzupełniono zagrożenia odnoszące się do suszy hydrologiczenej i jej pośredniego wpływu na ichtiofaunę, skójkę oraz siedlisko 3260. Należy jednocześnie zauważyć, że długotrwałe okresy suszy są następstwem procesów klimatycznych o charakterze ponadlokalnym, na które działania przewidziane w planie ochrony mogą oddziaływać jedynie w ograniczonym zakresie. Plan natomiast przewiduje działania sprzyjające zwiększeniu odporności ekosystemów m.in. na skutki suszy. W przypadku siedlisk ryb i minogów oraz siedliska 3260 kluczowe znaczenie ma zachowanie ciągłości ekologicznej rzeki Piławy oraz utrzymanie jej możliwie naturalnego charakteru. Obejmuje to zachowanie zróżnicowanej struktury koryta i brzegów, w miarę możliwości podtrzymywanie naturalnych procesów erozji brzegowej i sedymentacji, obecności rumoszu drzewnego oraz rozwoju roślinności wodnej. Działania te sprzyjają retencji wody i stanowią jeden z najczęściej wskazywanych sposobów adaptacji ekosystemów rzecznych do okresów suszy. Rzeka Piława stanowi najdłuższy, prawy dopływ rzeki Gwdy. Z kolei rzeka Dobrzyca jest największym dopływem samej Piławy. Uszkodzenie jazu, położonego powyżej ujścia rzeki Dobrzycy do rzeki Piławy może przyczyniać się do obniżenia piętrzenia wody powyżej jego lokalizacji, tj. w obrębie Zalewów Nadarzyckich oraz zmiany warunków przepływu. Samo w sobie nie oznacza to jednak „odpływu" wody z rzeki Piławy do rzeki Dobrzycy, ponieważ rzeka Dobrzyca jest dopływem rzeki Piławy, a więc zasadniczy kierunek przepływu jest odwrotny. Określenie „nielegalnego odpływu wody" mogłoby być natomiast uzasadnione w przypadku, gdyby doszło do sztucznego przekierowania wód do innego cieku lub zlewni bez wymaganych pozwoleń, wykonania urządzenia lub prac wodnych bez wymaganych decyzji i/lub naruszenia warunków pozwolenia wodnoprawnego.

	Z hydrologicznego punktu widzenia twierdzenie o wystąpieniu „nielegalnego odpływu wody” jest zatem nieprecyzyjne. W analizowanym przypadku doszło raczej do zwiększenia przepływu, co przyczyniło się do obniżenia poziomu wody w stawach oraz zmiany reżimu hydrologicznego. Prace nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025 wykazały, iż istniejąca zabudowa hydrotechniczna rzeki Piławy (elektrownia wodna oraz jazy na rzece) stanowi trwałą barierę migracji dla gatunków, w tym przedmiotów ochrony: kozy i minoga strumieniowego. Istniejąca elektrownia wodna oraz jaz, o którym mowa w uwadze odcinają ok. 40 km środkowego i górnego biegu rzeki Piławy (niemal 50% jej całkowitej długości). Skutkowało to oceną stanu siedliska kozy i minoga jako złego (U2). Negatywne oddziaływanie urządzeń wodnych stwierdzono również w przypadku siedliska 3260. Należy podkreślić, że zapisy planu zadań ochronnych nie powinny prowadzić do pogorszenia stanu ochrony cieku stanowiącego siedlisko gatunków będących przedmiotami ochrony. Co więcej, ich celem powinno być utrzymanie lub poprawa stanu ochrony tych siedlisk i związanych z nimi populacji gatunków. W tym kontekście uwzględnienie działań polegających na odbudowie jazu budzi wątpliwości co do ich zgodności z celami ochrony obszaru. Dostępne przesłanki wskazują bowiem, że przedsięwzięcie to nie przyczyni się do poprawy stanu ekologicznego cieku ani warunków siedliskowych gatunków będących przedmiotami ochrony. Korzyści wynikające z odbudowy jazu odnosiłyby się przede wszystkim do podmiotów prowadzących gospodarkę rybacką oraz użytkownika elektrowni wodnej, a nie do realizacji celów ochrony przyrody określonych dla obszaru. Niezależnie od powyższego, kwestie związane z naprawą, przebudową lub odbudową jazu powinny być rozpatrywane w ramach odrębnych procedur administracyjnych przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960 z późn. zm.). Ocena zasadności oraz warunków realizacji tego rodzaju przedsięwzięć wymaga z kolei uwzględnienia wymogów gospodarowania wodami, bezpieczeństwa urządzeń wodnych oraz ich oddziaływania na środowisko, w tym na przedmioty w obszarze Natura 2000. Plan zadań ochronnych wskazuje bowiem na konieczność stopniowej odbudowie ciągłości ekologicznej rzeki poprzez budowę przepławek zarówno na elektrowni wodnej, jak i na jazie. Natomiast plan nie powinien przesądzać o konieczności odbudowy jazu, zwłaszcza jeśli działanie takie nie zostało wykazane jako niezbędne dla osiągnięcia celów ochrony obszaru Natura 2000.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) Wojewoda Zachodniopomorski pismem z dnia 24 lipca 2026 r. znak: P-1.0522.28.2026.KD oraz Wojewoda Wielkopolski pismem z dnia 14 września 2026 r. znak: NP.-IV.0521.6.2026.4, uzgodnili projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Piławy PLH320025.